

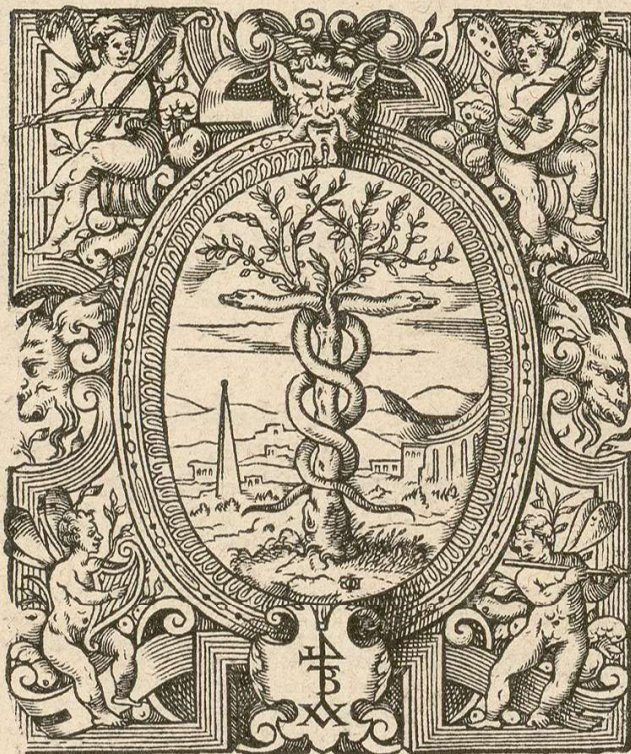
I N

Petri Rami insolentissimum Decanatum,

grauissimi cuiusdam oratoris

Philippica prima è

quatuordecim.

PARISIIS,

✻ Ex Typographia Thomæ Brumennij, in clauso
Brunello, sub signo Oliuæ.

1 5 6 7.

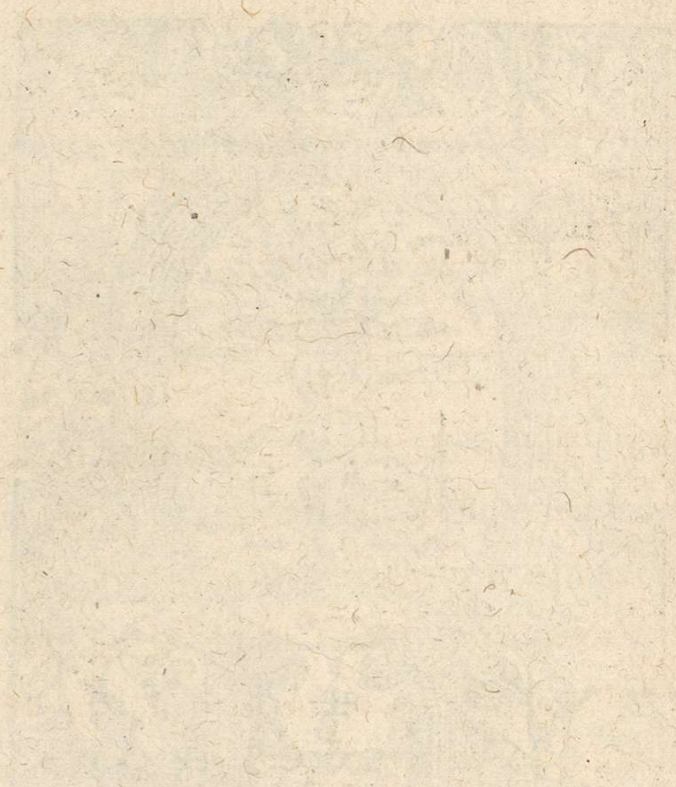
THE NEW YORK

LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1215 FIFTH AVENUE

NEW YORK

P. A. 1. 2. 1. 2.

THE NEW YORK

LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

IN PETRI RAMI

insolentissimum decana-

tum Philippica prima.

VI, tantos motus ab homine in-
natissimo excitari! tātis tragædiis pro-
scenia, totâque theatra impleri! tan-
ta seueritate vel potius naturæ toruita-
te bonis omnibus molestiam exhiberi!
Quis feret hæc? Dic quæso, Rame, te
enim appello, quousque tandem progredietur ista tua tam
insolens & effrenata audacia? Quousque, Decane ima-
ginarie, ingrauescet iste tuus nunquam edomandus, nun-
quam ullas feriarum vices habiturus furor, vel potius fa-
natica & insanabilis insania? Quandiu te, homo insedate,
feroces, & importunæ istæ Eumenides, non ardentibus tæ-
dis (sicut est in fabulis) sed angore conscientiæ, animique
cruciatu agitabunt? Nunquàmne te umbratiles larvæ, te
immanes istæ intemperiæ, quæ iampridem oculis tuis ob-
uersantur, quietem agere permittent? Proh Deum atque
hominum fidem, ego te non vecordem, non furiosum, non
mente captum, non tragico illo Oreste aut Athamante de-
mentio rem putem? Qui etsi ineptus, nimiumque futilis mo-
rio, velis tamen ita in magnis numerari, atque adeò cum
cæteris hominum, tum maxime iis quos tecum in societa-

IN DECANATVM RAMI

tem honorum venire fuerat consentaneum, praelucere, ut ducas pre te neminem, ut imperium solus inhibeas, & è superiore loco verba facias, ut Pythagoræ in modum sine auctore, sine ullo astipulatore quicquid aliqua specie mentem tuam percellit, pro certo amplectaris & affirmes, cæterisque, nisi te hostem infensum habere velint, tãquam Sibyllæ folium amplectendum relinquant. O superciliosum hominẽ & vecordissimum. O diris implacabilibus, & seuæ Erinnyos rabie diuexatum. ! Tantũne ac tãdiu desipere, obcæcari, à mente deferi? Sed cur hĩc nos tam citò atque adeò in ipso ferè orationis limine incandescimus? aut cur indignationem tam citò extollimus? Nimirum hĩc adeò inusitata sunt omnia ut verear ne in hac tota scriptione mitius agere non liceat: quippe in tantum exulcerat animum sceleris & facti illiberabilis recordatio, tantum displicet hominis nouitatum studiosi importunitas insolens, & insolentia importuna. Experiar tamen num quid blanditius dici possit aut pacatius. Dic igitur homo parum circumspecte, dic, inquam, Decane triobolaris, quando lippire desines? quando aniliter ineptire? quando viros bonos odii exercere, & immanem acerbitem spirare? Cui nescio qua petulanti aura afflato tantum elationis ac spiritus accessit, ut iam iniquus neminĩque non odiosus Aristarchus euaferis: dum scilicet authoritatem castigandi, & omnia in communi usu nouandi solus inter tot ac tantos emunctæ naris homines præsumens, hoc pro tuo intelligenti iudicio ratum habeas, illud tua censura dignum putes: in alios inquirere ex usu reip. esse occlames, aliis innocentia & liberationem culpæ pronunties: bonorum & eruditorum con-

suetudinem fastidias, ut qui nec tibi dum auctoritatem ac praerogatiuā istā, quā prae te fers odiosissimā, cedere velint, nec te palliatæ ostentationis blāditia & illecebra demulcere: semidoctulos autem blaterones, & si quos in triuiis & quadriuiis, in atriis etiam auctionariis obuios habeas inertes & subrostratos, elephātis corio, ut Comicus ait, circumtectos, in societatem facile admittas, qui vel vltro priores partes tibi tribuant, & quod vulgò dici solet, ubi erodit scabies ac impetigo te scalpant. Quid, quod in querelis tibi homini natura discordioso perpetuò mens est? similtates partim obscuras, partim apertas cum omnibus geris, foues, continenter suscipis: ut iam te barbarum quendam è Numidarum solo ad nos transuectum nō abs re iudicarit quispiam, quos ingenio mobiles describunt, iurgiosos, cupidos rerum nouarum, quieti & otio semper aduersos. Tu Numida infrænis, perpetuò irritas, laceßis, furiosè debaccharis. Tibi perpetuò vel ex trioboli litibus grādes tragædias atq; adeò inexpiabiles discordias excitare ludus est. Et, quod robustæ est improbitatis, intermissam iam antè annos complures rixarum & contentionum in academia nostra memoriam, alacrius repetis. Literarum decus & gloriam equis velisque proculcas. Rudem, ut ais, antiquitatem doces, & priscos illos homines ex omnibus ferè seculis dormitantes exsuscitas, ideòque tametsi imbellis & ficulnus cum bonis auctoribus bellum geris assidue, disciplinas magna licentia & impunitate peruertis, in easque funesta clade grassari contendis ut vastitas, ut pestis, ut calamitas. In insulsissimis quibusdam nugis, quarum tu semper cultor fuisti, tibi places mirificè, easque si fortè incidis in idiotas

IN DECANATVM RAMI

suades haberi pro oraculis. Putidas nugas, & incondita deliramenta, iam olim ab iis qui in omni doctrina claruerunt toties confutata & explosa recoquere non vereris, & quod magnum est piaculum, nulla animaduersione satis iusta eluendum, iuventuti nostræ, quam tu ab annis aliquot nimium impune fascinasti, proponere. Causas fingis, figmenta nescio quæ inusitata quotidie architectaris, diruis, ædificas, mutas quadrata rotundis. Atque hæc, mea quidem sententia, non in alium finem, nisi ut tu homo egregie impudens, monumentum æternum tuæ vel audaciæ vel fatuitatis in sermone hominum velis relinquere: ut quando virtute & rebus præclare gestis non possis satis ex animi sententia elucere, at saltem novitates inducendo, scriptis laceffendo, viris bonis oblatrando, denique omnia audaciter sursum deorsum miscendo insignem quandam turpitudinis labem tibi aspergas, quæ posthac in omnium gentium sermonibus ac mentibus semper inhaereat. Ita enim speras te notum posteritati fore, si quid Gyaris & carcere dignum audeas, si & cælum terræ, & terram cælo permisceas, modisque omnibus id agas, ut ne academia otij & Musarum delectatione pacatius fruatur. O præclaram sapientiam. At non istis rationibus, homo fanaticæ, non luculentis istis facinoribus anni consequentes tuum nomen honorifice (quod cogitare in primis debuisti) excipient. Neque si te inuerecundæ frontis ardelio, commotus, plenus perturbationis, terribilis, elatus, fastuque & arrogantia tumens habearis, propterea nominis tui memoriam à mortalitate asseres, sed potius vel obrues, vel deturpabis ac iniquationem reddes, quàm ut merito ei quisquam posthac

inuideat. Hæc te Rame, etiam atque etiam in animo voluisse & mēditatiſſe diſſeſſe oportuit: niſi fortè idem tibi genius occuſet, qui aut Calliphani aut Phrynondæ, quorum hic ſua perſita nequitia, vitæque per ignauiam turpiter acta nomen obtinere maluit inter flagitioſos, ille verò intolerabili petulantia omnibus inſultans fæx ciuitatis haberi, quam præclaris ac cedro dignis facinoribus in memoria & ſermone hominum verſari: aut niſi Heroſtrati hominis ſclerum cumulatiſſimi inſtitutum probes, qui falſæ & ridiculæ, quam ſibi opinionis errore conſinſerat, immortalitatis appetens, celeberrimū Dianæ Ephēſinæ templum flamma perdidit, videlicet ratus nulla expeditiore via in domum ſuam memoriam poſſe inferri ſempiternam. Ita ſcleratus, fatique malignioris incendiarius, tam luculento facinore inter omnes alios quantumvis ſcleratiſſimos palmam obtinuit, at quàm ignominioſam! quàm vituperabilem! Quid? Annon eadem tibi propoſuiſſe videris, homo incendiarie (cur enim iſto te nomine non compellabamus, quem conſtat hætenus diſcordiarum in academia facem, peſſimūque rerum bene gerendarum auctorem ſemper extetiſſe?) Annon facinus æquè audax iandudum inceptaſti, qui non baſilicas, aut templa fabrorum manibus inſtaurata, ſed meliores diſciplinæ, quæ ſacra ſunt æternæque hominum ac temporum monumenta, conuelli & exterminas? Annon in rebus, omnium qui mente ſana ſunt hominum iudicio, parum æquis, tua verò ſententia æquiſſimis, tametiſi neſcio qua tantum ſpecie adumbratis (hoc enim tibi ſatis, qui melioribus ferculis famem obſonare non vis) laudem captare ſoles & gloriam,

IN DECANATVM M RAMI

cum tamen vera gloria & immortalitas solida quedam res sit & expressa, non adumbrata? Annon magnificè te circunspicis, quoties & eos qui priscis seculis claruerunt, insectaris, & alios qui hac nostra ætate vel omnium calculis in bonis diciplinis principatum tenent, aut irritas aut laceras? Irritas quidem, te illis quasi Solonem alterum præferendo, laceras autem nimium impudenter debacchando. Sic te olim turbulentè vitam degisse, sic hodie literis & otio abuti non suppuet, semperque in offerendis, vt ita dicam, incendiis, in euertenda maiorum disciplina ac literatura, bonam ætatis tuæ partem contriuisse in gloria ponis. Multa memini quæ tu olim, multa quæ nuper nimium inconsideratè, ne dicam furiosè improbißimus machinator cogitabas, & moliebaris. Sed cum longa serie omnia ad extremum vsque perduco, & nouissima confero primis, non video quid hætenus legendo, quidue meditando profeceris, aut quando oculos non habueris densissima furiarum nube suffusos, mentemque obscura insolentis arrogantie caligine obsessam: vt qui etiamnum hodie ætate prouectus pristinam tuam insaniam, quã longo annorum progressu deferbuisse fuerat opinabile, noua pertinacia, nouoque errore cumules. Dicam fortasse quod multis qui te minus norunt, videatur parum credibile: Si olim in isto tuo ebulliente cerebro atque adeò in tota tui corporis mole vix vna salis vnciola delituerit, hodie mehercle vt res dant sese, ne micam quidem perexiguam suppeditabis. Quantò enim amplius processit temporis, tantò magis desipis, phrenesique & mania excitaris: vt iam non vna atque altera nasturtij drachma, sed largiore haustu ellebori potionãdus

videaris, quem videlicet ex stulto fatuum, ex insano furiosum, ex superbo arrogantem, ex iurgioso seditiosum, ex insuavi & submoroso peruicacem & intractabilem in dies experimur. Atque hæc omnia sine dubio propter miseram & æstuantem, cuius gratia nihil non audes, ambitionem, id est, ut apertius eloquar, cum propter alia multa quæ tu semper animo versas, tum maximè propter eum quem tibi iandudum opinionis errore finxisti decanatū: ut videlicet eam aliquando in te auctoritatem transferas, quam olim totius Academiae atque adeò regis ipsius approbatione & consensu in hoc professorum ordine obtinuerunt Budæus & Castellanus homines immortalitate digni, hodièque Cardinalis Lotareus: quem tu (eò processit tua temeritas) ex antiqua tantòque principe digna possessione deturbaturus, cuperes hodie (sed fautores desunt & suffragatores) locum tueri principis, id est, leges condere, regnum possidere, in decanatu triumphare. Cuius sanè desideratio te à multis annis immortaliter sollicitauit, nunc autem eiusdem titillatio miris modis exercet & excruciat. Huius enim gratia nihil non suscipis, nihil non audes, nullos non afficis molestia, & quod ait poëta, Tellurem effundis in undas, Diluuium miscens, cælumque in tartara soluens. Ad quem tamen si te Dureto, Aurato, Carpentario, Querno, cæterisque superstitionibus, cum isto tuo fastu, cumque istis prætumidis ampullis prouectum iri putas, erras toto cælo. Quod enim petis periniquum est, nec ab ullis tuorum collegarum, nisi si quos à recta ratione natura parum ingenua detorserit, ullo modo tolerandum. Itaque feras ægrè

IN DEC ANATVM RAMI

quantū voles, extabescas miserè, sis implacabilis, vehemēter agas & iracundè, postremò etiam caput iactes fanaticè, & insanias quantum libuerit, hic tibi bolus ab aduersario potentiori è faucibus eripietur, ab eo, inquam, aduersario qui nec imbecillitate ingenij, nec fraude præuarcationis tibi vnquam in congrediendo cesserit. Neque verò ita vecordes existimato cæteros tuos collegas, quorum vel minimus decreto tuo non steterit, non ita inertes & stupidos, non etiam ita suæ dignitatis immemores, vt vsitatam istam insolentiam vel passuri sint vel probaturi, ac minus profectò omnium Carpentarium, minus Auratum, minus etiam Duretum, hominem nulla ferè dote à natura fraudatum, in quo summa virtus, eruditio, morum integritas, & sapientia ex æquo certant: hominem, si nescis, animosè & pugnaciter cum superciliosis ac tui similibus decertare solitum, in demissos autem & modestos pusillum semper & infirmum, fascēsque vel ultro submittentem. Cui, vt hoc etiam de illo addam elogium, non desunt perpurgatae nares & emunctæ, non acre exactumque iudicium, quo sibi ac suis ita provideat, vt futura incautum eum nunquam opprimant. Vides enim quomodo haud secus ac si te vel seculum degustasset, tuam eminus ambitionem subolfece-rit, & tãquã de specula præuiderit. Vides quo pacto quasi aliud agens eidem restiterit. Intelligis quàm multos habeat hac in causa fautores, quàm multos inclinatione voluntatis in se propendentes suffragatores. Experiris non modò Carpentarios, & Quernos, & Auratos, sed alios propemodum innumerabiles tibi animosè resistere & oblu- Etari. Audis etiam non paucas virorum bonorum & eru-

ditorum admurmurationes, quibus nec monendus in posterum videris, nec rationibus liberaliter conuincendus (quod nimirum isti tui mores non tam monitorem aut reprehensorem, quam censorem requirant) sed fustibus seruilem in modum cædendus. Audis & eorum de te sententias & iudicia, dum videlicet Petrum Ramum longè petulantiorum quàm disertiorum, longè maledicentiorum quàm doctiorum certatim occlamitāt. Præclarū enim, ut ipsi inquit, in multos auctores & veteres & recentes importuni conuitiatoris & truculenti obiurgatoris specimen sæpe dedisti: doctrinæ verò ac solidæ eruditionis exemplū, quo te regem & decanum agnoscamus, adhuc studiosorum oculi desiderant, ut te nō sine ratione omnium quos vidit hæc Academia, doctrinæ professorum postremum, maledicorū & impudentium spatio sanè longissimo primum esse iudicent. Et tamen, o omnium post homines natos impudentissime, cum tam pusillus sis homuncio, nihilque splēdidum habeas, aut magnifium quo te cæteris anteponas, ita vis ingrandescere, ut alios omnes longo interuallo superemineas. idque Actij poëtæ arrogantissimi exemplo & imitatione, qui in Camænarum æde, maxima valdeque eminenti forma statuam sibi extrui iussit, cum tamen (ridiculum) brevis admodum staturæ esset & corporis minusculi: Quid? Annon ista tua ferocitas & impotentis animi effrænatio plusquàm Actiana est, quæ & si bipedalis moduli homo aut tripedalis, tamen grandiusculū te facias, & veluti Mercurius quidam trismegistus audeas inter professores regios decanatum affectare, audeas primos honores, etiam si nullus offerat, non modò ambire, sed tibi ipsi decernere, &

IN DECANATVM RAMI

quasi regiam potestatem inter eos vsurpare, quorum ne vnus quidem est qui vel ad digituli tui crepitum aut velit aut debeat obticescere, ac multò minus imperium à te accipere. Et quomodo id fieri posse credis saluis auspiciis iuris & æquitatis, in eo ordine in quo vel regis vel decani nomen hætenus fuit inauditū, in eo collegio in quo omnia ex æquo moderata esse oportuit, in quo neuter altero superior aut inferior videri debuit, in quo eadem & æquali conspiratione omnes dare operā vtilitate publicæ, & in interpretatione auctorum ac locorum difficilium iugum ex æquo ducere sit operæpretium. Quæ est ista hominis ambitione distabescētis in suos carnificina & crudelitas? quæ amentia? quis furor? Vocaris tu quidem, ô excors, ad instituendum non ad illudendum, ad honestas de literis contentiones, non ad rixas & insana, sine quibus diem vnum viuere non possis, iurgia, denique ad professionem, non ad istum vix paucis obolis æstimandum decanatum: pro quo tamen mirum quod tantopere, haud secus ac si de capite ac summa fortunarum ambigeretur, conflictæris, & ad palum magno sudore depugnes: vt non maiori armorum contentione olim Iulius Cæsar imperium Romanum quæsierit, quàm tu hætenus capitis dimicatione apud nos decani nomen adipisci volueris, etsi nondum sis adeptus. Hoccine est boni ciuis munus, præsertim inter eos quos tibi æquales dici gloriosum esse debuerat, implere, & in commune honores vocare, quemadmodum in philosophia morali præcipiunt? Hoccine est coniunctis animis & sententiis tranquillum atque otiosum spiritum inter tuos collegas ducere? Hoccine est tuorum æqualium gratiam retinere, & inter tam cele-

bres huius academiae alumnos, inter tam multos magni nominis professores societatem, id est animorum coniunctionem sartam, tectam conseruare? quam si tu de collegio regio sustuleris, equidem non video quo pacto dignitatem suam in posterum satis integram tueri possit. Tu pol sobrius non es, in quo & rationem vicit amentia, & pudorem ambitio. Nunquam cogitasti, homo tressis, quàm turpe sit in re tam ridicula, summæque & futilitatis & leuitatis plena, obstinatam ac muliebrem eruditorum inter ipsos contentionem alere? Quasi aliud nihil occurrat quod agas in tam celebri Academia, nihil in quo istam tui ebullientis ingenij mobilitatem exerceas. Scilicet professoribus regis id negotij solum dari credis. Equidem non tam mirari soleo, quòd in istis tuis quæ ad Academiae nostræ cõtumeliã pertinent, somniis ac deliramentis nec hominum ora quicquam erubescas, nec aliorum de te extimescas opinionem, quàm quo pacto ei conscientiae stimulo tam obfirmatè relucteris, qui te isto docendi munere tantum ac tandiu abutentem toties suppungit & diuerberat. Siccine pensum tuum, Rame, tã negligenter & infideliter absoluis? Sic officij tui regionibus contineris, Cur pro thesauro carbones? Cur pilos pro lana? Cur iuuentuti famelica, id est nouem aut decem auditoribus, quos regis impensis docere soles, pro vero ac solido alimento nihil hodie nisi siliquas inanes & cariosa quædam legumina obtrudis? Quã bellè illud est se religione exoluere! Sic illudere! Sic impostorem agere! Sic hominem grandævum & canum (nondum tamen decanum) insanire! Quasi verò non satis iam illuseris, non satis iuueniliter lasciuieris, non satis furenter hæctenus insanieris. Hæc tua cani-

IN DECANATVM RAMI

sies, ô bone, videtur iam alios mores & postulare & promittere, videtur aliquam sapientiae ac mentis bene constitutæ speciem præ se ferre. Quòd si te olim stolidum, petulantem, & temerarium non rarò simus experti, sit ille datus ætati iuuenili locus, sit datus immaturitati, sit datus ingenio luxurianti, & perturbationibus quas fert præcedentis illius ætatis nimium immoderata effrenatio. Inanes istas nebulas & ludicra omnia contemne: & omitte puerilem istam insaniam, tu qui adolescentes corruptos & insanos restituis, aut restituere te dicis. Docendi munus quod tibi sumpsisti, aut usurpare desine, aut etiam factis id præstato, quod omnibus vis esse persuasum, quòdque tituli tui magnifici pollicentur. Fungere tuo munere, ô vecors, & nobis lectoris officium, quale tibi à rege commissum dicis & iniunctum, ita persolue, vt miseram istam ambitionem, quæ te miris modis infatuat, vtilitati publicæ longè posthabeas. Fumos ne amplius diuendito, quin potius efficè tua diligentia & industria, vt intelligat res. quid hominis sis eadèmq; experiatur, quàm sis erga eam bene affectus. Neque enim anxia illa est aut sollicita albusne sis an ater, & in decanatu triumphans aut ab eodem deiectus, dummodo fideliter doceas, & in rhetoricis præceptionibus te contineas. Proinde ne putes istis tuis ampullis & appellationibus honorificis homines nostros ita commoueri, vt nihil à te præster istius arrogantiae & ostentationis fumum exquirant, vt pro eloquentia, cuius te magistrum facis, inanem verborum malè consutorum profluentiam hauriant, pro philosophica modestia, quam interdum te representare fingis, petulantiam & superbiam

non ferendam suscipiant & admirentur, pro doctrina & sapientia, cuius te cultorem ac rigidum satellitem iactas, vberriam futilitatum atque ineptiarum messem excerpant. Erras, insanè, si id credis. Multa machinaris quotidie, multaque animo volutas, & grandia, quorum magnitudine & mole nec corpus das quieti, nec animo tràquillo consistis. De professione autem, somniū: nisi fortè ubi suspicaris agi de aliqua inter tuos collegas præstantia & prærogatiua. Tum enim somniculosus non es, aut supinus, nec summo pede procedis, sed pleniore gradu illicò accurris, & supra vires te extendis, rationem cum orco positurus, nisi in orchestra primus compareas, & inter alios (quorum te collegam & æqualem haberi non satis illustre & gloriosum ducis) fastigium teneas: adcò nimirum infremis, & exerceris pro isto imaginario decanatu, vt nisi ad eum magna pompa & celebritate proueharis, supplicij ac mortis instar putes, O caput ridiculum, cui præter arrogantiam & fastum nihil est in bonis. Annon intelligis, homo perelegans, huiusmodi rixas, vel potius fatuitates ab omnibus rideri, atque adcò à pueris decantari? Sic Parnum accepimus ob amissam vilioris pretij scapham tantum mouisse litium & querelarum, vt cum obuiis quibusque iurgia & contentiones committeret, easque pertinacissimè excercet. Has contentiones, si nescis, ô Parne, pessimè odit & auersatur academia. Has nœnias tanquam a vetere ægro somnias diutius ferre nemo potest. Quasi verò iuuentus, quæ artibus ad humanitatem cupit informari, quàmque tu toties nimium impunè ludificasti, ita valde laboret, si vel excidas isto tuo decanatu, vel non excidas, si præsul-

IN DECANATVM RAMI

tor magnificè incedas, si choragus alios antegrediaris. Et
 sisne ipse ficulnus, ut certè es, aut etiam eiusmodi ut cum
 Coryco luctari possis, id Academia curat scilicet. Quā mul-
 tō plus ad literas nostris tyronibus adiumenti accedet, si tu
 decanus ceteris procul à te relictis ita inter tuos videaris
 auctoritate praeualere, ut prima illa iuventutis erudiendae
 forma antiquata, nouam aliam, planèque commentitiam
 instituas, & à te vno posthac imperia ceteri professores
 ita accipiant, ut communi omnium consensu habearis
 ὁ πρὸς τοὺς μαθητὰς ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς, à cuius tessera ne latum quidem di-
 gitum recedant. Hoc, inquam, valde sollicitat eos qui lon-
 ginq̄ itineribus emensis disciplinae causa Lutetiā Pari-
 siorum sese contulerunt, admiraturi scilicet non grauem &
 reconditam in te doctrinam sed summam, planèque
 inauditam impudentiam. Apud quos, ubi te semel atque
 iterum docentem inaudierint, tātum abest ut vel bene au-
 dias, vel excitatae iam de te admirationi respondeant insul-
 sissimae illae nugae quibus tu regius eloquentiae & philosophiae
 professor ac decanus (sunt enim illae appellationes tituliq;
 magnifici, quibus ampullas soles proiicere) doctrinae com-
 mendationem quæris, ut potius aliis miserandus, aliis irri-
 dendus esse videaris, dum illi scilicet attoniti os illud im-
 pudentiāque hominis observant & detestantur, per om-
 nes disciplinas nullo certo tramite excurrentis, ac solummo-
 do theorematibus quibusdam nugalibus dilatantis. Cui
 non satis sit sua rhetorica professione, ad quam primum
 vocatus fuerat, tam turpiter abuti, nisi etiam circumscrip-
 tos sibi limites egressus nunc in grammaticorū atque logico-
 rum canones & axiomata despuat, nunc Physicarum &

Metaphysicarum disciplinarum censorem se præbeat, nūc in Mathematicorum messem falcem immittat: idque tanta sepe auditorum paucitate, ut nullus omnino vel in tota Academia tam vilis & proletarius inueniatur magistellus, cuius auditorium sit aut frigidius aut desertius: ut iam nemini non innotescat Petrum Ramum palam Regi imponere, & iuuentutis merum esse ludificatorem. Meministi eius diei, (nam & auditores tui, quos nouem tantū habebas, satis meminerunt) quo tu ad Euclidis interpretationem illotis manibus accedens statim initio tuæ prælectionis nescio quæ ampullosa proiecturus tam turpiter in luto hæsisisti, vel potius in plano: dum videlicet susceptæ propositionis demonstrationem nulla ratione potuisti exponere, sed pisce mutior factus, illico de cathedra descendisti. Demirantibus istam tuam inscitiam, summāq; impudentiam auditoribus, simulq; obmurmurantibus, Nolite mirari, inquebas, o auditores, nam ego disco vobiscum, & sunt, hæc sanè valde difficilia & abstrusa: at nos die crastina multo dilucidius ista omnia persequemur. Quàm multa alia sunt id genus, quæ nec ego hîc intersero, nec tibi Duretus aut Carpentarius vnquam obiecerunt. Ita cum Rege, fraudulentè agis & iniquè: ita fallis misere discipulorum, quos valde quàm paucos habes, expectationem: ita simplicioribus nimium impunè soles illudere. Quibus mehercle, si posthac sapiant, huius imposturæ temporisq; iacturæ mercedem persolues, teque de cathedra regia non exhibitum eiicient, sed præcipitem exturbabunt, ne & regi fucū facias, & adolescentiam tam perditè non eludas in posterum, tuoque exemplo discant cate-

IN DECANATVM RAMI

ri nostræ Academiae ludificatores, quàm sit graue & iniquum errores offundere studiosorum ingeniis, quàmque tutum non sit ista animi petulantis effrenatione tanquam flabello seditionis, omnia sursum deorsum agere. Neque enim audio vel Atheniensibus crimini datum fuisse, quòd Aristoni literis & otio turpiter abutenti vitam ademerint, aut Alexandro quod Chærilum poëtam stolidulum, magnificas tanti imperatoris laudes incultis versibus & malè natis deturpantem reatu diuturno inter custodias enecauerit. Non erat te insolentior Daphitas Grammaticus, & tamen in Thorace monte laqueo præfocatus, pœnas scelere dignas persoluit: non Anaxarchus, quem ob non ferendam petulantiam Niccreon in pila contundi iussit. Modesti sunt, fateor, valdeque humani nostri homines, & magnum est in professorem tametsi delirum & fatuum obsæuire: sed cogita magnum quòque esse eum qui publicum onus sustineat, intra provinciae suæ limites tam negligenter contineri: maius verò, disciplinas nobis à veteribus quasi per manus traditas modis omnibus adulterare atq; disperdere maximum: viros bonos & sapientes dentata charta passim laceffere: sed & longè superexcedens, ac plus quàm temerarium, velle sibi inter socios & æquales regium nomen ascissere, & quasi dominationem improbam usurpare in eo præsertim ordine, qui hactenus nihil tyrannicum sit expertus, in ea Academia, quæ & literis exornanda & dignitate potius amplificanda fuit, quàm hominum ambitiosorum importuna contentione ad exitum & vastitatem vocanda. Si qua in te fuerat dicendi facultas (vt certè multi opinione sunt augurati) si qua eruditio, ea tamen nunc in simultatibus suscipiendis, nunc in re-

rum honestarum veterisque discipline antiquanda memoria tam licenter abuti, perditæ est nequitia, cum ipsa vis eloquendi beneuolentiæ & concordia comes esse debeat, benèq; constitæ ciuitatis quasi opitulatrix quedam & alumna. Non sic vixisse accepimus aut Longolios, aut Budæos, aut Sadoletos, aut Fabros, nostræquondam Academiæ literatorum sine controuersia antesignanos, ut vel nimis odiosè sibi placendo cæteros hominum reprehensarint, vel se vllis vnquam, nedum suis æqualibus subarroganter prætulerint, ac multò minus studio nouitatis & famæ capti rerum optimè constitutarū perturbationi & euerfioni ordinis nomen imposuerint. Non sic Strebæos, Perionios, Danesios homines tum modestissimos, tum insigni rerū multarū peritia clarissimos, à quorum doctrina & eruditione exquisita fateberis te tā remotum esse, quàm quod remotissimum. Non sic denique cæteros nostros cætaneos, eosque non minore dicendi facultate, quàm literaturæ multiplicis quasi exuberante penu valde insignes, qui haud ita pridem vitæ munere perfuncti magnū sui desiderium apud alios omnes reliquerunt, apud te verò nequaquam, qui eos soleas tam irreuerenter & ingratè despicere, indignus planè qui illis, si a mortis limine excitati inter nos agerent, matellam porrigeres. Audiuius enim non rarò bella ista tua de illis iudicia, & censuras nimium criticas, dum videlicet cupiditate famæ incensus (quam tamen melioribus auguriis satius fuisset auspicari) in alio desyderabas aliquid, in alio inueniebas quod non probares, huius vitam criminabaris, damnabas illius eruditionem, aspernabaris hunc non dissimulanter, illum fastidiosius extollebas atque frigidius, ut etiam præstitisset vituperasse. Quàm

IN DECANATVM RAMI

indignum facinus & piaculum, tantos homines, quibus nec par gratia referri potest, nec condignus honos satis cumulatè exhiberi à te pro summis meritis summā inuidiam reportare, proq; tot sudoribus ac vigiliis iniuriarū pustulari, & maledictis vexari: Hi sospite vita citra ambitionem & simulatē suam persoluerunt pensum, & tanquam defessi cursores iusta sui memoria consecrata ceteris lampada tradiderunt: succedat qui vices operum & laborum suscipiat. Eorum lucubrationes in publicam studiosorum utilitatem editas locupletabit fortasse diligentior, digeret exactior, expoliet & edolabit otij abundantior, vindicabit fœlicior: at, quod pace hominum peritissimorū dixerim, non castigabit eruditior, nec illustrabit eloquentior. Aude iam, ô disperdite nebulo, tantos homines isto tuo decanatu indignos pro nihilo ducere. Aude eorum conatus, studia, opera cedro digna exoletæ vetustatis nugas appellare. Quanta nox oculis tuis offusa est, Decane, quanta malitia obsessus animus, qui aut non cernas, aut si cernis, nimium tamen improbè dissimules quàm magnò eis constiterit illa, qua hodie in Gallia studiosi homines fruuntur, tum in docendo, tum in discendo facilitas, quantisque molestiis summa molestia sit adempta cæteris. Hæc profectò si etiam atque etiam tecū animo lustrares, omniâque non ad ostentationem, gloriæque cupiditatem sed ad conscientiam referres, fortassis tuam agnosceres infantiam, & alienam eruditionem minus impudenter contemneres. Verum ita iam obduxit callum ista rabies, ut non videam quo remedij genere tibi succurri possit: & ista tua tam peruicax insolentia, tamque insolens peruicacia adeò iam induruit, ut longo annorum decursu inueterata sui in

te vestigium imprimat, fiatque in dies & robustior & deploratio: ut iam necesse sit, si saluam velimus remp. nostram literariam, aliquod exemplum propediem in te statui, idemque tibi usu venire quod Timageni Rhetori (nisi forte aliquid grauius tibi sit metuendum) quem cum fastus & insectandi libertas eò perduxissent ut neminem præ se duceret, omnesque stylo laceggeret, schola & ludo, quæ Romæ in palatio aperuerat, tumultuaria exhibilatione pulsus excidit. Quanquam de te hîc dubitari potest haud temerè, si ne potius animaduersione dignus & explosione, quàm succi pectora purgantis potione, cui verisimile est aliquo malo carmine mentem fuisse ademptam, ita nihil ea vteris. Reminiscant hodie, primisque compagibus iterum includantur nostri illi Turnebi, Syluij, Gopyli, Orontij, Strazelij, Tusani, Vatabli, ceterique, quos hæc nostra vidit ætas, adeò inclyti & admirandi professores, ut eis omnibus superstitibus & communi consensu pro literarum dignitate certantibus non habeat Lutetia quod Athenis inuideat, tu Pol vnus (tanta est hæc tua amentia, tamq; effrænis isthæc tua audacia) eos simul omnes despuere audebis & insectari: tu, inquam, qui virorum clarissimorum oppugnatione nobilitari cupis: qui nec Aristoteli parcas, philosopho omnium ingeniosissimo, nec Ciceroni, nec Quintiliano, nec Galeno, nec Euclidi: tu qui haud ita pridem, tamen si cum magno tui dedecore, bonis & primariis auctoribus tam Græcis quàm latinis, tam philosophis quàm Mathematicis, & interdum etiam, ne quid inausum ommitteres, ipsis medicinæ principibus tuam sententiam interponere non dubitaueris homo πολυμαθής. Est enim tibi insitum atq; innatum perditum quod-

I N D E C A N A T V M R A M I

dam redarguendi, & in alios licet doctrina incomparabili
 licet antiquitate cana venerādos, inquirendi studium: quod
 nimirum ita te multò facilius ad famam peruenturum pu-
 tes. Quòd si nec veterum mores tibi ita valde probentur, nec
 eorum doctrina satis arrideat, ecquid iam causas inue-
 stigabimus cur viuos fastidias, & petulantius insequaris,
 cur præsentes tuam censuram non possint effugere, cur tuis
 coetaneis & recentis admodum memoriæ professoribus non
 modò te præferas, sed etiam tam indignè tractes, ut inter-
 dum maledictis oneratos & pessimè mulctatos dimittas?
 Atque hoc fortasse, vel quia tibi demissiores fuisse videntur,
 minúsque arrogantes, quàm ut in magnis & præclaris viris
 haberi debeant, vel etiam quia in literarum abditis & re-
 cessibus penetrandis satis oculati non fuerint, tametsi inaudi-
 ta diligentia nullos locos non peruestigarint, nullum non de-
 uorarint tædium, immenso & flagranti studio totam ocu-
 lorum aciem sublata propemodum lucis vsura contriuerint
 & obscurarint, & quod mirabile est, se totos communi-
 bus humanæ vitæ voluptatibus abdicantes, réque fami-
 liari neglecta, in voluminibus cariosis, situ obsitis, mu-
 tilis, à tineis & blattis vndique derosis cariem & se-
 nium, egritudines & morbos contraxerint. Fuit in eis hoc
 perpetuò laudabile, quòd etsi eruditissimi essent, ipsoque do-
 ctrinæ nomine tam nemini cedere viderentur, quàm alios
 longo interuallo superare, omnibus tamen cesserint, & sum-
 mæ eruditioni summam semper modestiam, quam tu ne de
 facie quidem vnquam nosti, adiunxerint. De literis propa-
 gandis, deque literarum auctoritate retinēda & conseruan-
 da viriliter atque animosè contendebant, at non de prima

accubatione, aut sessione. Sed & nonnunquam certabāt de incremento & amplificatione rerum earum quę ad Academia dignitatem pertinerent, at verò de regno inter eruditos occupando, ne in mentem quidem illis quicquam venisse deierarim. Et tamen ecce iam hic noster, si Diis placet, theatri literarij Roscius, primos ordines ducere non erubescit, atq; adeò inter tam multos cultioris disciplinę principes solus rerum potiri, solus monarchiam in Academia inuadere, in eaque ita regnare, vt non ex cloaca, quod dici solet, arcem, sed potius ex arce cloacam sit facturus, dum videlicet nemini posthac aditum permittit ad suggestum regium, nisi quem inepto ac ridiculo suo examine, tanquam lapidẽ (vt sibi confinxit) Heraclio probatum dimiserit: vt iam non rhetorices professorem existimes Ramum, sed virum, vt ita dicam, omniscium, nullaque animi dote quondam à natura fraudatum. Cuius statera probentur in posterum & Mathematici, & Philosophi, & Medici, & Poëtæ: probentur & linguarum professores, Latinę, Gręcæ, Hebræicæ, Chaldaicæ, & si qua sint alia id genus peregrina idiomata, in quibus tamen nō plus cernat, quàm exsiccata leberis. O virum nimis formidabilem si Decanatum possideret, O sublimẽ ac suspiciendum monarcham, vel potius, ô stolidum & ineptum ardelionem, qui sibi non modò linguarum sed scientiarum omnium, etsi in eis minus quàm Hypsea videat, cognitionem vendicet, atque id ipsum simplicioribus, adeoque ipsis viris principibus cupiat esse persuasum. Hic nemo non videt quomodo imaginarius iste Decanus leonis pelle inrectus, & veluti Sybarita, per plateas in tanto rerum aestu omnia turbet, omnia inuertat, ipsumque adeò cælum per-

IN DECANATVM RAMI

*rumpere conetur, vt qui se vnum, quasi Iouis pullum mira-
tus, supra modũ ferociat, aliosque omnes aut auerſetur, aut
ẽ sublimi derideat, sed & paſſim compitorum incedens ſeſe
ita cõponat, ac ſi Iunonis ſacra geſtaret. O Phæbi tripode
dignum, cuius ſapientia minus nihilo eſt. O arrogantem,
qui in decanatu ſibi magis placeret, quàm Peleus in ma-
chæra. Hic te obſirma, ô Themifon, homo profectò es. For-
taſſe & illud non ſine magno triumpho conſequẽris, vt
iſto admirandæ ſapiẽtiæ nomine, quo nulli mortalium es con-
ferendus, non modò Decanatum, ſed ἀποθέων tibi aliquan-
do compares, & rem diuinam tibi faciat tota poſteritas.
Stultus, ſi tam pulchrè conſiſtens ſinas te in ordinem re-
digi qui & extraordinarius ſis, & honoribus ac dignitati-
bus extrordinariis cumulandus, cuius iam, vt ait Poëta,
viſque animũſque ferox contingit Olympum. Maçte a-
nimo, ô ſocors, & Decani perſonam audacter ſuſtine.
Nullos priſcorum ritus, nullam antiqui iuris uſurpationem
retine. Neminem quãtũmuis diſciplinarum varietate,
rerũque uſu multiplici expolitum præ te ducita. Irrito Du-
retos: inſectare Carpentarios: Salignacos vt nimis emun-
ctos in ſocietatem ne aſſumito: Auratos ſubſanna: Forca-
dellos paruipende: Quernos pro regiis hiſtrionibus habeto:
Gulonios ne admitte, niſi tuo examine probari ſe patiantur,
niſi ex tua vnius auctõritate tanquam ab edicto Prætoris
impetrata venia ſuggeſtum conſcenderint. Merceros à te plu-
rimum amari & obſeruari fingito. Sed & Gruchios quoq;
tameſi nimium tua quidem opinione Ariſtoteleos, longẽ-
que circunſpectiores, quàm vt ſcholæ tuæ nouitatibus &
ſomniis album adiiciant calculum, dicitote non admodum*

grauatè excipere & amplecti. Reliquā professorum turbam
quasi tua vnius censura dignā sic contemnito, vt facile in-
telligant te eum esse quem & reuereri, & extimescere de-
beant. Qui si tibi exacuunt bilem, caueant ne tu in eos
exemplum statuas memorabile, pròque tuo iure multam ir-
roges grauissimam, quam non inaudit antiquitas, & ad-
miratūra sit posteritas. Vtique tota mente atq; omnibus ar-
tibus contremiscant, nec ab imperio tuo vel latū vnguem ab-
scedant, importunitate & minis insequere impinge dicā, pæ-
nas interpone, & quod eorum animis illicò scrupulum inii-
ciet, territa eos se uero tuo examine. Hoc enim sanguine vi-
perino cautius vitabunt, quippe veriti ne tu eos protinus ad
stiuam amandandos proclames, desperata cognitione lite-
rarum & scientiæ, & tanquam ignauum fucos pecus à præ-
sepibus arceas. Abstrusos, & à te deprauatos auctorum
locos audientibus aliquot tuis magistellis, téque presente dis-
cutiant, & enodatos diligenter exponant. Perplexas &
inenodabiles quæstiones, quibus vel Oedipus succumberet,
quásque ne intellectu quidem ipse consequaris, magna sti-
pante caterua obstupidi ac tremuli euoluant & explicent.
Discant exalbescere dum theatra commoues, & præ ti-
more loco subsistere. Discant alicuius exempli seueritate
protinus inhorrere, vbi imperium Decanus inhibes: sem-
pérque te vno loquente, gerant ora buxo pallidiora. Nec abs-
re fuerit eos interdum lactare vana spe, & blandiori quo-
dam illicio subtiliter inescare, præsertim quos cognoueris
simplices ac minimè malos, vt ne bardos vocitem. Quod
tibi factu fuerit perfacile, si cum ista tua verborum grandi-
tate, & inflatis buccis stipendia professorum, si modò tibi

IN DECANATVM RAMI

paruerint, amplificanda confirmes, nec solum duplices in posterum à rege mercedes, quemadmodum videtur ille iamdudum sua benignitate, interposita Cancellarij opera, promississe (sed hoc perexiguum esse declarabis) imò quadruplò auctiores asseuerantius pollicearis: sitque eis abundè à te persuasum, fore vt aliquando tua vnus opera ab asellis ad boues transcendant. Reperias haud dubiè ex eis nonnullos, quibus non minus stolidè ista credantur, quàm vafre à te iactentur & promittantur. Sed vt magis etiam vrgeas, speciemque adhibeas, qua incautis cautius dolum nectas, & in decanatu te melius obfirmes, interpone Regis authoritatem, finge eius mandato omnia geri, eiusque nutu tam multas nouitates, quarum te improbissimum machinatorem agnoscimus, induci. Excursores habeto ac emissarios patronos, qui cogitationes tuas & animi sensa passim exponant, qui tuarum rationum momenta ubiq; prædicent: quâquam profectò eos patronos valde disertos esse oportuerit, qui causam tuam hominibus sanis & intelligentibus probare instituerint, quam, vt reor, ne Pytho quidem ipsa facile persuaserit. Sed perge. Libellis supplicibus curiæ fidem implo-
ra: importunitatibus aures omnium Senatorum fatiga. Nulli sint tribunalitij iudices, nulli decuriales, nulli primores viri, quos non circuncursandò adeas, & inuisas. Qui si te interdum tanquam importunum nebulonem cum ignominia reiçiant & excludant, ne propterea cæptis desiste, quin potius magis ac magis insiste, tui semper propositi tenax: & iam explosus atque eiectus, perfrica os & frontem, & vide vt te componas ad instar quorum-

dam pugilum, qui cæstibus contusi, ne ingemiscunt quidem. Ut autem obtineas rescripta quæ tuum decanatum confirmant, literas cōmendatitias vndecunque corroga. Sed & viris atriensibus qui pro te stent, molestus esse interpellator nihil vereare. Nullum sit conclaue quò te non intrudas, nullum contubernium ad quod aditus tibi non pateat, nulla principum aula in quam tacitus, ac furtiuo il-lapsu non irrepas. Non pudeat nunc hos onerare tædio, nunc illis palpum obtrudere, vendere nec vanos circum palatia fumos, plaudere nec Cano, plaudere nec Gla-phyro. Postremò omnes adhibeto machinas, vt recoctos i-ctos aulicos nunc blanditiis & speciosa oratione, nunc ar-gutiis & acuminibus præhenses, homo Aristippeus. Hi sunt nimirum qui causam tuam splendido iure nixam nulla parte instrumenti defectam prudenter & copiosè instruant. Hi sunt per quos principis libita placitæque causæ tuæ subseruientia in dies renuntientur. Et quod miro te gaudio perfondit, hi sunt qui iactantes & glorio-sas, plenâsque auctoritatis epistolas, quibus tota ista lis ad victoriam perducatur, tibi nullo negotio impetrent. Quòd si vel postulatio tua non satis liquido auspicio in-stituta, videatur alienior, & fortasse iniquior quàm vt ei subscriptione respondeatur, vel certè isti tui aulici videantur apud Regem & Cancellarium gratia infe-rores esse quàm vt possint vllum fauorem in re pa-rum æqua id est in impetrando hoc Decanatu eblan-iri, at ne propterea tanquam causa iam funere e-lata victum te putes, nèue tam citò clypeum abiicias

IN DECANATVM RAMI

*Clernyme, quin potius explores num alicunde occurrant
 concenturiati suffragatores, qui non solum bene sperare
 iubeant, sed etiam te ad peridoneos scribas promptissime
 deducant, quorum opera caput è nassa protinus exeras, &
 quorum industria rationes tuæ tametsi laborantes & affli-
 ctæ, multisque iam præiudiciis sauciatae nonnihil stabilian-
 tur: dū videlicet in diplomatis illis regiis, quæ de attributio-
 ne pecuniarum per quaterna anni tempora professoribus re-
 giis persolueendarum impetrata sunt, clausulam, furtiuè in-
 teriiciant, qua statuatur vt ijdem professores libellum asser-
 torium muneris bene functi fidem facientem prius à Decano
 accipiant quàm assignatam sibi pecuniam exigant. Profue-
 rit etiam non parum (nam & hoc non ita pridem facti-
 tat meminimus) si illi tui scribæ in aliis diplomatibus ima-
 ginariam Decani appellationem tibi fabricaturi, in ipsa
 diplomatum superficie magnificam quidem, sed cum ma-
 xima inanitate coniunctam teque omnino dignam ap-
 pellationem tibi concinnauerint P E T R V M R A-
 M V M D E C A N V M apertis notis incriben-
 tes: vt hoc tam loculento elogio inscripta sit ad hunc modum
 tabellarum exterior superficies: P E T R O R A M O
 E L O Q V E N T I Æ E T P H I L O S O-
 P H I Æ P R O F E S S O R I, C O L L E G I I
 N O S T R I D E C A N O. Osus piciendos titulos. Sa-
 nè Pol vna cum ætate in te perpetuò accrescit insulsitas, &
 robur acquirit amentia, non alia, vt existimo, de causa, quā
 ex stulta & inani de te persuasione. Ohe sic pennas nido ma-
 iores extendi! sic à Rege tam apertis verbis Decanum te ap-
 pellari! Bona verba. Ædepol iam omnis ferè res in vado est:*

Et, quod ait Poëta, Iam tibi parta quies, omnisque in limine portus. Ecquis postea de rebus tam perspicuis & ante oculos positis disputare, aut huius atriësis aulæ captatoris Decanatum in controuersiam adducere audebit? Num languida facta est huius auctoritas? num emarcuit maiestas? Ecquid iam superest, nisi ut communi huius Academiæ consensu atque approbatione regnum huic decernatur, qui tam callidè nunc Curia, nunc Regis auctoritatem nouit ementiri? Aude nunc quisquis es rebellator, debitum huic honorem aut præripere aut denegare. Vide, Rame, quo pacto causa tua iudicio quorundam valde agra & propè conclamata, callidis rationibus & uafis consiliis statim reuiuiscit. Ecce, inquam, quomodo rationes tuæ iam inclinatae & semianimes, partim vnius clausulæ interiectione, partim etiam diplomatis inscriptione conficta & concinnata firmantur. Fælix qui ex hoc infesto, valdeque ancipiti naufragio quasi abrepta tabula emergas. Sed heus vesane, premito vestigia: nondum enim portum occupas: neque est quod præpropera festinatione triumphos occinas ante victoriam, cui fortasse etiam ouationes denegabuntur, nec decernentur supplicationes. Itaque nisi ventis & fluctibus debes ludibrium, hoc in primis diligenter spectata, ut ne in Syrtes impingas, utque interfusa nitentes vites æquora Cycladas. Habes quippe non paucos quibuscum lucteris in ista expeditione tam infeliciter suscepta: & vides tibi ex aduerso opponi strenuissimos antagonistas, in infringendis tuis conatibus adeò obfirmatos, adeoque constanter in conuellendo eo quod iamdudum architectari cepisti imperio & principatu insistentes, ut sibi potius quiduis fieri patiantur, quam te vel Regem agnoscant.

IN DECANATVM RAMI

vel Decanum. Duretus, si præteritarum eius luctarum meministi, pugil est non contemnendus. Cuius vim eluctari nec tibi fuerit perfacile, nec alij cuiquam te ipso longè robustiori: addo etiam cum quo ne vllus quidem tuorum assessorum cominus gradum conferre fuerit ausus. Quernus, si nescis, infirmus athleta non est, & suæ virtutis non raro dedit experimentum. Carpentario non desunt aculei, vel potius ascia & incudes, quibus hominum tenebricosorum ac tui similium supercilia retundat, maloque nodo, quod paræmia dici solet, malum reperiat cuneum. Auratus sibi à morione illudi non facile patietur. Sed & cæteri, quos tu nullo in numero ponis, nec ridiculi esse, nec plagas pati possunt, adcoque imbelles non sunt, quin & collato pede tecum manus conserant, & cum iis, qui pro te nituntur, in certamen animosè descendant, suumque ius in hac decanatus exturbatione acerrimè tueantur. Nullus eorum est tam ignauus, tamque rudis philosophiæ dogmatum, qui subdolis tuis caullationibus egregium antisophisma non possit opponere: nullus qui tuos cuniculos transuersis cuniculis non possit excipere. His fortasse non sine tuo magno malo veniet in subsidium gentis Parnassiae strenua & vlttricibus pharetris armata cohors, genus, ut ait ille, irritabile vatum. Quorum cuspides & aculeatos morsus si semel atque iterum presentiscas, deplorabis tuum infortunium, & eiulando præoptabis in Orci culum incidere, quàm talium oppugnantorum mucrones & luctas tertio experiri. Hos equidem omnes, si quid iudicas, eorumque fæderatos nunquam à te irritatos longè fuisset consultius. Sed quid agas, inquit ingeniosus Poëta, & auctor valde

bonus, cum illis qui neque ius, neq; bonū, neque æquum sciunt?
 Fortasse tibi cum obmutescentibus laruis luctam umbrati-
 lem esse putabas, in qua prostratos atq; interfectos iugulare,
 nullius est negotij. Sed, ô bone, quales larvæ, quibus non de-
 sunt multis aculeis armatæ proboscides! ut iam non cum
 laruis, & umbratilibus spectris, quæ nec reniti possunt, nec
 obsistere, sed cum rebellantibus vespis & crabronibus tibi rem
 esse cogitare debeas: quibus etiam diuulsis ac propemodum
 contusis, prorogetur viuitas. Quorum utique eum nume-
 rū esse vides, ut tibi verendum sit ne non propediem duro &
 impari certamine fathiscas. Et tamen mirum, quod magis
 magisq; hîc animū semper obfirmes, novisq; artibus insultes,
 quas nec Thraces unquā inuenerūt nec Locrenses. Quid fa-
 ceres si isti tuæ arrogantiæ vires suppetarent, cum irritare non
 timeas, quos vincere nō possis, sed nec aperto Marte adoriri,
 adeo vegrādis es & imbecillus. Atqui oportebat aut minus a-
 nimosū esse, aut plus posse, & meminisse eius quod filiū mone-
 bat Archidamius. ἢ τῇ δυνάμει ἀγόμες, ἢ τοῦ φρονήματος ὑφesi:
 aut adde viribus, aut detrahe animo. Si cum vno dūtaxat
 aut altero tibi iurgandum fuisset, aut etiam intercisus iur-
 giis altercandum, fortassis non eò discriminis res ista pro-
 cessisset, & aliquid spei superesset, quo te miserum sustenta-
 res. Nunc autem tam multis à te irritatis, toto fere pro-
 fessorum ordine exacerbato, vniuersæ Academiæ statu tua
 vnius causa toties commoto, quid facturum te putas siue illi
 in statione contineantur, siue incursando limina tua cir-
 cunuolitent? Quomodo capiti ac fortunis tuis consules?
 Quam arcem præhendes? Et ubi aut quomodo in tantis
 angustiis, ac tam stipato agmine tibi cauebis post principia?

IN DECANATVM RAMI

Tu pol (satis ego te noui) ad instar Polypi, bis septem plagis te contundi sines, tamen si non idcirco fias emendatior homo imbellis, homo aduersus quoscunque nimis pugnax, sed pugnando & certaminum fortunam experiēdo parum felix. Quid? Annon te hīc adeò ærumnosum & afflictum vides, eoque iam discriminis adductū, vt ipsa, si cupiat, salus præcingentibus te laqueis extricare non possit? Annon te in perditis ac desperatis propediem numerandum intelligis? Sed respira, Decanè, nec tibi tam citò labascat animus, neue quicquam de pristina pertinacia excidat. Nōdum enim planè ad restim res rediit. Numen adhuc aliquod dextrā tibi tendet amicum. Vnum etiam nunc superest adminiculum, atq; id ne utiquam fortè iis qui minus pollent viribus, aspernabile, quod totum in lingua positum est & calamo, id est in maledicentia & alieni nominis obtrectatione, in sermonibus proteruis ac sinistris, ijsque collegas & aduersarios tuos lacerantibus, in omnibacchandi licentia & impunitate, & si quæ sint id genus rationes pudendæ atque illiberales, quibus tu petulanter insultans videaris nec herbam porrigere, nec omnino triumphatus discedere. Quamobrem si genio tuo morem geris, non est quod hīc animo planè concidas, cum etiam noua alia, eaque homini qui tui speciem gerat, non reijcienda præsidia occurrāt. Aliquid sane est scriptitando inuehi, declamitando voces furiales mittere, lectitando è pulpitis blaterare, & tumultuari. In his valde exercitatus es, & huius artificij experimentum nobis haud semel exhibuit ista animi tui incontinentia ad quēuis lacessendum prona. Sic enim variis modis, pròque tuo iure optimum quēque allatrare tibi ludus est, præsertim vbi te vel

profligatum cernis, vel viribus inferiorem, quàm ut decertando alios possis euincere. Sic nimirum Antipater cum nec vellet nec posset congregari cominus cum Carneade Stoicorum disciplinam apertis rationibus labefactante, se ad scribendum vertit, librosque edidit maledicos & ineptos, in quibus passim debacchatus, & conuictorum furore grassatus contradicebat Carneadi. Iisdem ferè moribus Staterium tempore M. Tullij vixisse meministi, sed fortè nō succurrit maxima capitis diminutione in eum grauius fuisse animaduersum. Hi sunt tui mores, ô disperdite, & hunc vitæ modum tibi iam pridem constituisti. Ista enim intemperie & rabie Duretum atque Carpentarium, his strophis amborum socios & amicos passim exagitas, & malè accipis: scilicet ut cum nec eminus hastis, nec cominus gladiis pugnam possis capefcere, tuisque aduersariis in tam dispari certamine superior fieri, saltem anicularum more & exemplo ad maledicendū te conuertas, quæ cum partim ob rationis inopiam, partim ob virium debilitatem & impotentiam nihil magnum aut egregium præstare possint, nihil arduū moliri, nullum inferre certamen, nullas acies fundere, unico linguæ præsidio se ipsæ fulciunt atque sustinent, obstrepunt, gannunt, ululant, ferociunt, excandescunt, mordēt, allatrant, fanda atq; infanda euomūt, & ut ait ille, in toto iactant verba canina foro. Nos tanquam in speculo ingenij tui petulantiam, nos mores istos plus quàm muliebres & aniles, quibus, ut ait Poëta, omnes omnigenum procellas ventorum cies, abunde perspicimus. Qui ut existimationi tuæ seruias, & nomen aliquod assequaris, quod aut viribus aut ratione euincere non potes, id malis artibus, summāq; insectandi ac reprehēdendi libertate consequuturum te

IN DECANATVM RAMI

putas. Qui nec aliorum vitam, nec mores, nec ingenium, nec sermonem, nec doctrinam satis unquam probes: cuius tamen vita, si te probe norin, nihil fucati, moribus nihil asperius, oratione nihil virulentius, ingenio nihil vecordius, doctrina nihil spinosius: quid quæris? ἔδὲν ὕμεις, ut Græci dicunt. Declaravit nuper quid hominis esses illa valde ridicula, contumeliosaque oratio, eademque non minus atrox, quam importuna & odiosa, quam in secretiori aulicorum confesso habuisti. Quo in spectaculo dici non potest quos ludos præbueris viris atriensibus, dum videlicet illos hortatus, ne se aduersarii tui rationibus persuaderi sinerent, neque eius confutationi fidem adhiberent, in qua te aliquantò acrius repungi sentiebas, quam tu prior pupugisse videreris, iubebas eos in te unum oculos conuertere, & ubi te (ô lepidum sanionem) alterum tantum brachiorum sursum attollere cernerent, argumentum esse unius mendacii ab aduersario prolati, ubi verò utrunque, intelligerent geminum quoque proferri mendacium. Ita modestiæ nescius & pudoris, in tanto virorum grauisimorum cœtu decem Democriti occasionem ridendi præbuiisti, dum pro homine circumspecto festiuum egisti circulatorem, pro oratore histrionem, pro bono & exercitato professore scenicum pantomimum. Declaravit & illa tua, quam haud ita pridem in vulgum emisisti, inuectiua, in qua ubi cum vetere tuo aduersario diu multumque es altercatus, mox tanquam fenum in cornu gestas ad Duretum digrederis, aculeatis verbis hominem insequeris, & immanem veneni tui acerbitatem in eum spiras, quo vix aliū aut officiosiore, aut in amicitia constantiorem habuisses, si nec tyrannidem affectasses & sodalitatis iura nomine criminoso non inquinasses. Indignum facinus, val-

déque illiberale, eum *Strophis* obliquis contumeliosius à te peti, à quo non modo non lacesitus, sed ne verbo quidem lusus unquam fueras: nisi fortè læsionem istam atque iniuriam eo ipso metiaris, quòd nec *Duretus*, nec *Dureti* socij & collega honoris immodici titulo, quemadmodum ipse affectabas, te prosequatur, quòd *Decanum* & *Academiae* principem nolint agnoscere, sed constàter in hac monarchia usurpatione tibi resistent, quod denique te numinis instar non colant, sed elephantis potius quàm numinis loco & nūc habeant, & in posterum sint habituri. Sunt illae rationes, ô ludificator, quæ te eò impulerunt ut sinistris sermonibus & maledicentissimis inuectivis amplissimam hominis famam deturpares, eiúsque celebritatem, qua apud exterarum gentes innotescit, aliqua saltem onerares invidia. Et tamè mirum quod ille ea animi moderatione fuerit, ut etsi non deessent mucrones & aculei quibus referiret, maluerit certè nihil quicquam respondendo has obtrectiones pro nihilo ducere, quàm responsitando tuas esse aliquid nugas putare, quæ ut leues sunt valdeque inanes, ita facile in auras absque violenta impressione solvuntur ac dissipantur. Rectè siquidem & prudenter *Demetrius* philosophus intempestivos illos oblatratorum nebulonum morsus crepitibus alui similes esse iudicabat. Quid enim refert, aiebat, sursumne euolent, an deorsum viam affectent? Sed tamen hîc non omnes eiusmodi esse possunt, ut isto more & exemplo viuant, & *Demetrius* valde quàm paucos reperias. Suus est cuique genius, sua natura & indoles. Agāt alij prout natura & studium eos feret: nos equidem etsi aliquandiu silentium tenuerimus, diutius tamen conceptus nostros, nostramque in te & iracundiam & indignationem mussita-

IN DECANATVM RAMI

re non possumus. Atque ut ceteras calumnias silentij nube obtegi patiamur, multaque de Dureto abs te prolata signēta dissimulando pratergrediamur, illud tamen pro amicitiae iure, officijque nostri ratione, etiamsi omnes alij Dureti fautores conuiuendo vocem premant, nunquam surda aure praterendum duximus, quod nuper in huius professionem haud scio an magis arroganter quàm malitiosè inquirens, eius auditorium tanquam desertum calamo & atramento malè temperato notare non es veritus, cum alioqui, ô omnium qui ab æuo condito extiterunt impudentissime, nullū unquam nec frequentius, nec celebrius viderit hac ætas. Eum vix octoginta auditoribus prælegere (audax & impudens mendacium) blateras, cum alioqui in eius diatriba, in qua speculator non semel fuisti deprehensus, pauciores trecentis vix unquam numeraueris. Ædepol quantusquātus es nihil nisi impudētia es, nihil nisi futilitas. Sed ulterius etiam progredieris. Subiungis enim, ô futilis morio, eundem tres duntaxat Hippocratis aphorismos suis identidem cantare & recantare solitum. Dij vostram fidem: quæ intemperie agitant hunc? quæ effrenatio impotentis animi? Hic iam, quod Persius ait, exclamet Melicerta perisse frōtem de rebus. Ohe, Decane, nōdum hīc regnum possides, nec aliorum honorem ita depeculaberis. Ohe, tantūne bullaris & importunis nugis paginas turgescere? Itāne dum ad gloriam aspiras, aliorum existimationem offendis? Itāne in tuos putidos libros viri famæ cōmendatioris nomen, qui se totum utilitati publicæ deuouit, maledictis & compellationibus probrosis intexere? O genus Pattacionū & Mauiorum iam olim extinctum nunc denuo repullulans. O fulmen Iouis aut cæcum aut obtusum. Iam ego te nō hominem

importunum, sed animal omniū scelerum importunitate & omniū flagitiorum impunitate cōcretum vocabo. Quid? tribus tantū aphorismis instructum Duretum cathedrā regiā conscendere nugaris? & fortasse cupressum dicis hunc simulare? Quem alioqui fatētur eruditiores quasi in ipsius Hippocratis familia natum & educatum, primum abstrusos eius locos & sentētiās propemodum inexplicabiles enodasse, primūque abdita tanti auctoris oracula perspicuis rerum decisionibus illustrasse, eundem quoque mirum tum factitanda medicinā, tum viā ad eandem substernenda artificem, eundem insuper virū naris haud quaquam obese, sed excussi admodum exactique iudici, in ipso Hippocrate interpretando, ut mihi aliorum de illo sententias usurpare liceat, planē inimitabilem, semperque oculatissimum in annotandis iis quę professorum vulgus vel oscitanter attingit vel illotis, ut aiunt, pedibus aggreditur & expendit. Cuius scholam, si vir malus non esses, fatereris verum esse totius medicinæ emporium, ex quo tanquam ex equo Troiano innumerabiles iā prodire & in dies prodeū sciētia medēdi artifices. Meminisse poteras, si te summa impudentia & ambitio intoleranda non occacassent, eius tēporis, quo tu eum tam multa undecūque erumpente & affluentius decurrente caterua inaudiebas: cuius cum doctrinā exquisitiorem, cum raram in docendo facilitatem ita amplectebaris, ut & absentem (testes producemus non ita paucos) per sepe laudares, & præsentem interdum coram extollereres. Hæc tu aperte, & ex animo testificabaris, hoc simul addens de altero collega qui cum eo medicinā profitetur, pulchrè eum sibi ac suis consulturū, si per aliquot annos tam celebris, tamq; fructuosi auditorij discipulum se præberet, ac inter Dureti disciplinæ alumnos sessitās ac circumiacēs, ar-

I N D E C A N A T V M R A M I

tem perciperet à tanto præceptore, rudimenta tyrocinij sub eo positurus: de te ipso verò non dissimulāter & hoc subiungens, fore ut te breui in eius disciplinam traderes. Cūmq; eo ipso tempore quæstio de methodo, in qua Tiresia modò oculis captus mirè vaticinabaris, variis & contentiosis argumentis nūc à te, nunc à vetere tuo aduersario examinaretur, idque editis etiam ultrò citròque libris, qui omnium manibus tererentur, & omnes qui hætenus à methodo vixissent in viam reducere viderentur, fatebaris non obscure hunc unum medicinae professorem in auctorum interpretatione verè methodicos progredi (nam id nunquā de tuo illo potente aduersario etiā si apertis te rationibus conuincat, fateberis, adeò obfirmata est in te peruicacia, adeoque obstinato animo in eius pernitiem niteris) veramque methodū, pro qua magno sudore depugnabatur, & in qua non plus quàm talpa videbas, in tradendis disciplinis mirificè assequutum. Et nunc trocho aut rota figuli versatilior, audes, o vesane (quid enim non audet proiecta ista impudentia, cuius effrenatā licentiam & temeritatem hætenus diuturna fouit impunitas?) audes, inquam, tam citò id improbare quod prius à te fuerat non dissimulanter & approbatū & confirmatum. Audes eum, vel reluctante fide conscientia, quam ego unam hic appello, deprimere, quem alioqui in occultis animi tui recessibus plurimi semper fecisti: quem & hodie tanti facit Academia, ut nostræ ætatis medicorū Achillem, & professorum antesignanum facile agnoscat, eūque non faciendo solum, sed dicendo etiam (quod Galenus in Andromacho mirari solebat) plurimū exercitatū. De quo ausim & illud verè testificari, si multos ei similes natura produxisset, non habituram Galliam quod Hippo-

cratis aut Galeni seculo meliori inuideret. Aude nunc iam, improbiſſime nugator, ora perfricando tergiuerſari, tuiſque illis ſtrophis nunc Duretū aggredi, nūc Carpentarium, nūc alios primi nominis profeſſores. Aude calumniatorē importunum agere, & colluione verborū teterima aſtuare. Tandem agnoſces, ſi quando Dī mentem tibi reſtituerint, te iniquiſſimum fuiſſe nugatorem, eoſq; qui tibi ea in re fue-
re a conſiliis, quorum & pectora felle virent, & lingua veneno ſuffuſa eſt, improbitate & malitia te non eſſe inferiores. Intelliges enim & fateberis, imò iam ſatis ſuperque & intelligis, & fateris, eū (Duretum dico) quem toties iniquis rationibus in odium adducere voluiſti, aliū eſſe, quàm turpi mendacio affinxeris: & te illius tui ſcripti aliquando ſuppœnitebit, niſi fortè iam ſuppœniteat: qui hodie re ipſa comprobas & experiris quanti ſit momenti cum homine ampliffimo, eiſque ſociis & collegis (tuos dicere volebam ſi te eorum æqualem agnoſceres) amicitiam conſtituere & retinere. Indicat hoc, quòd tu poſtea conſcientiæ fide commotus non ſolùm aliquid de aſperitate illa remiſeris, & aliquantò æquiores te in eum præſtiteris, verū etiam ea quæ de illo contumelioſius adnotaras, recātaueris in editione ſecūda, quaſique ad palinodiam ignominioſam adactus, primam illam orationem retexueris. Quæ profeſſo, Decane, tibi veluti honoraria fuit & condigna pena irrogatio, qua haud ſcio an maiorem pendere poſſis, niſi fortè reus tædiferi habitu per ora vulgi traducaris. In nūc, & impudētiæ reum te eſſe negato. Illa ſanè tam repentina ſententiæ conmutatio ſuſpitionem adfert ſummæ cuiuſdā & impudentiſſimæ tum leuitatis tum vanitatis, ut & hominum mente ſanorum conſtantia opinionem certioris cuiuſdā ſcientiæ

I N D E C A N A T V M R A M I

ac iudicij exactioris significationem præ se fert. Liceat ergo posthac viris bonis de Petro Ramo eiusque Decanatu id quod verè est æstimare, liceat singulas hominis importuni ac nouitatum cum primis studiosi fatuitates & nœnias cautius expendere, liceat hominis turbulenti insolentiã, audaciam, petulantiam agnoscere, liceat & summã amentiam obseruare. Cui non satis sit in professorum regionũ numero describi & accenseri, nisi eorum gloriã & libertatem depeculatus primos honores ambiat, nisi suos collegas (quos sibi æquales dici non satis illustre putat) passim aut irriter, aut lacessat, nisi regnũ inter eos sibi arroget ac decernat, & quasi regiam potestatem in eũ ordinem inducat, in quo omnia ex æquo moderata esse oportuit, in quo vel regis vel decani nomen hætenus fuit prorsus inauditum. Sed & tu homo egregiè impudens, si quid mentis etiam apud te reliquũ est, nec solita illa tua phrenesi & mania corripere, agnoscere potes te planè indignum quem hodie nostri in tãta Academia vel decanũ (si decani appellatio toleretur) suspiciant & reuereantur, vel choragũ, vel censorem vel monarcham. Hæc fortasse breuius quàm rei grauitas postulabat, dicta sunt examinata. Reliqua in sequentibus Philippicis pro dignitate excutiẽtur, in quibus nec cæteris tuis fatuitatibus, & efferacioribus ampullis ac moribus parceretur, nec de tuis in Aristotelis Logica & Physica sycophãtiis & adnotationibus mēdosis consilescã, efficiãque ut tu melius posthac intelligas & experiaris qui vir siem.

ERRATA SIC CORRIGITO.

Pag. 3. 1. l. 2. dele, quam. pa. 3. 2. l. 25. tu, Et. l. 19. compellabimus. & l. 21. extitisse. pa. 4. 2. l. 5. disciplinis. pag. 6. 1. l. 18. magnificum. & l. 25. qui. pa. 6. 2. l. 9. utilitati. pa. 7. 2. l. 25. præter. pa. 8. 1. l. 1. suspiciant. pa. 9. 2. l. 15. obscurare. & l. 19. disperdere: maximum. & l. 22. asciscere. & l. 27. exitium. pa. 10. 1. l. 16. coxtaneos. & l. 19. desyderium. pa. 12. 2. l. 19. ducito: irrita. pa. 14. 1. l. 18. perfundit. & pa. 14. 2. l. 7. diplomatis. & l. 14. fatuitatum. & l. 20. laculento. pa. 15. 2. l. 21. strenua.

F I N I S.

